

Số: /SXD-QHKT&PTĐT

Đắk Nông, ngày

V/v thực hiện định hướng phát triển kiến trúc Việt Nam theo Quyết định 112/2002/QĐ-TTg.

Kính gửi: Bộ Xây dựng

Sở Xây dựng nhận được Công văn số 5220/BXD-QHKT, ngày 28/10/2020 của Bộ Xây dựng về việc thực hiện định hướng phát triển kiến trúc Việt Nam theo Quyết định 112/2002/QĐ-TTg.

Sở Xây dựng tổng hợp, báo cáo kết quả thực hiện như sau:

I. Đánh giá tình hình phát triển kiến trúc giai đoạn 2004- 2020:

Tỉnh Đắk Nông được thành lập vào 01/01/2004, là một trong 5 tỉnh Tây Nguyên, nằm ở phía Tây Nam Trung Bộ, đoạn cuối dãy Trường Sơn; có tiềm năng và thế mạnh trên nhiều lĩnh vực khác nhau. Đây là vùng đất trù phú, giàu có về tài nguyên, các nguồn lực tự nhiên phong phú; gồm nhiều thành phần dân tộc sống cộng cư; các lĩnh vực kinh tế, đời sống có điều kiện để phát triển bền vững; các loại hình văn hóa, tín ngưỡng và tôn giáo phát triển đa dạng; chính trị, an ninh, quốc phòng giữ một vị trí chiến lược quan trọng trong khu vực Tây Nguyên và cả nước.

Quy hoạch tổng thể phát triển hệ thống đô thị và khu dân cư nông thôn tỉnh Đắk Nông đến năm 2025 được UBND tỉnh Đắk Nông phê duyệt tại Quyết định số 979/2010/QĐ-UBND ngày 12/7/2010 đã đề ra một số định hướng cơ bản để xây dựng các đô thị và khu dân cư nông thôn trên địa bàn Tỉnh, trong đó có định hướng phát triển Kiến trúc phù hợp với đặc thù văn hóa, tự nhiên, con người tại địa phương.

Tỉnh ủy Đắk Nông ban hành Nghị quyết số 07-NQ/TU, về phát triển đô thị đô thị Đắk Nông giai đoạn 2011 đến 2020 và tầm nhìn đến 2030; làm cơ sở để chính quyền địa phương định hướng chỉ đạo việc quy hoạch, xây dựng hệ thống đô thị nông thôn.

1. Công tác quy hoạch, quản lý quy hoạch, kiến trúc đô thị, nông thôn:

Tình hình quy hoạch xây dựng đô thị, nông thôn đạt kết quả khả quan. Quy hoạch đô thị đã đi trước một bước, là cơ sở để các Cấp ủy, chính quyền địa phương định hướng trong công tác chỉ đạo, quản lý đất đai, quản lý trật tự xây dựng và kêu gọi các nguồn lực tham gia đầu tư phát triển đô thị đảm bảo phát triển bền vững, thích ứng với biến đổi khí hậu và đáp ứng xu hướng phát triển đô thị xanh, thân thiện môi trường.

Hiện tại, các đô thị, các xã trung tâm huyện trên địa bàn tỉnh đều có quy hoạch chung đô thị được duyệt. Trên cơ sở quy hoạch chung đô thị, UBND các huyện, TP Gia Nghĩa triển khai lập các quy hoạch phân khu và quy hoạch chi tiết nhằm cụ thể hóa quy hoạch chung, làm căn cứ để quản lý, xây dựng theo quy hoạch được duyệt. Đồng thời, công tác rà soát, đánh giá các quy hoạch cũng được các cấp chính quyền chỉ đạo thực hiện để có sự điều chỉnh kịp thời, phù hợp với điều kiện thực tế của địa phương. Hiện trên địa bàn tỉnh có 10 đồ án quy hoạch chung đô thị; 65 đồ án quy hoạch phân khu và quy hoạch chi tiết; có 61/61 xã có quy hoạch chung nông thôn mới được duyệt.

Nội dung các đồ án quy hoạch đều có nghiên cứu phương án, giải pháp về kiến trúc, thiết kế đô thị... khai thác yếu tố bản địa, tự nhiên, văn hóa các dân tộc tại địa phương...

Đến nay, trên địa bàn tỉnh Đắk Nông có 9 đô thị: 01 đô thị loại III (thành phố Gia Nghĩa); 03 đô thị loại IV (thị trấn Đắk Mil, thị trấn Kiến Đức và thị trấn Ea T'ling); 05 đô thị loại V (thị trấn Đắk Mâm; xã Nam Dong; thị trấn Đức An; xã Quảng Khê xã Đắk Búk So) và 61 xã.

2. Tình hình phát triển kiến trúc đô thị, nông thôn:

Nhìn chung, Kiến trúc các đô thị thuộc Tỉnh phát triển tương đồng với các chức năng mà đô thị đảm nhận, tạo thành các trung tâm động lực cho sự phát triển đô thị và các khu vực dân cư nông thôn.

Bộ mặt các đô thị, trung tâm xã được tạo dựng chủ yếu bởi các công trình kiến trúc công sở, công trình công cộng (trường học, bệnh viện, chợ...) và phần lớn là nhà ở do người dân tự xây dựng.

- Về phát triển nhà ở khu vực đô thị

Việc quản lý phát triển nhà ở khu vực đô thị đã từng bước được các cấp các ngành quan tâm như nhà ở các đô thị lớn như thành phố Gia Nghĩa, thị trấn EaTling, thị trấn Đắk Mil, thị trấn của các huyện trên địa bàn tỉnh.

Tại các đô thị của tỉnh Đắk Nông, nhìn chung quỹ đất dự kiến phát triển đô thị và nhà ở còn chưa khai thác được nhiều, vì thế thị trường nhà ở, đất ở chưa sôi động. Với sự quan tâm, chỉ đạo của tỉnh Đắk Nông và nỗ lực của các doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh Đắk Nông vẫn tiếp tục đầu tư xây dựng nhà ở cho công nhân lao động và nhà ở cho người thu nhập thấp tại khu vực đô thị.

Tại các đô thị này, việc phát triển nhà ở luôn gắn liền với quy hoạch phát triển ngành, dịch vụ công nghiệp, thương mại của địa phương với sự thu hút lao động nhập cư từ các khu vực lân cận tới. Để giải quyết nhà ở trên địa bàn tỉnh, một mặt cần triển khai các quy hoạch chi tiết đối với đô thị hiện có và định hướng quy hoạch phát triển đô thị trong tương lai, mặt khác phải hướng dẫn người dân khi xây dựng mới hoặc cải tạo nhà ở cần tuân theo quy hoạch xây dựng được cấp có thẩm quyền phê duyệt. Việc triển khai các dự án xây dựng nhà ở phải đảm bảo đồng bộ với hạ tầng kỹ thuật và hạ tầng xã hội, kết hợp với cải tạo, chỉnh trang đô thị.

Nhà ở đô thị Đắk Nông phần lớn nhà ở do dân tự đầu tư xây dựng tập trung một số ít ở mặt phố tại trung tâm thị xã, thị trấn, tăng nhanh cả về số lượng, chất lượng quy mô và hình thức kiến trúc. Do diện tích đất dành cho xây dựng nhà ở liên kế, thấp tầng còn nhiều; mặt khác thói quen, nếp sống ở nhà thấp tầng khiến cho người dân chưa muốn ở nhà chung cư, do đó chưa có dự án nhà chung cư ở tỉnh Đắk Nông. Trong thời gian tới, để thực hiện Chiến lược phát triển nhà ở quốc gia, đồng thời sử dụng hiệu quả tiết kiệm quỹ đất, tỉnh Đắk Nông cần cơ chế khuyến khích các doanh nghiệp đầu tư xây dựng nhà ở chung cư để bán và cho thuê theo quy định.

Tỉnh Đắk Nông cũng đã tổ chức công tác thi tuyển, tuyển chọn, thẩm định một số kiến trúc công, công cộng như: Công viên Đảo nổi Hồ Trung Tâm, Khu di tích lịch sử quốc gia địa điểm bắt liên lạc khai thông đường Hồ Chí Minh (đoạn Nam Tây Nguyên đến Đông Nam Bộ), Khu liên hợp Bảo tàng, Thư viện và Công viên tỉnh Đắk Nông...

- Về phát triển nhà ở nông thôn

Nhìn chung, phát triển nhà ở khu vực nông thôn còn tự phát, thiếu quy hoạch tổng thể, chưa có định hướng, chuyển dịch cơ cấu kinh tế còn chậm, năng suất lao động, chất lượng giáo dục, y tế phát triển chưa tương xứng với yêu cầu đổi mới. Khảo sát thực trạng nông thôn cho thấy các xã trên địa bàn tỉnh cần phải tập trung cho công tác quy hoạch xây dựng nhà ở nông thôn gắn với thực hiện Đề án xây dựng nông thôn mới của từng địa phương.

II. Những tồn tại vướng mắc

- Tỉnh Đắk Nông có hơn 40 dân tộc anh em cùng sinh sống, với nhiều đặc thù văn hóa về kiến trúc, lễ hội, ngôn ngữ, trang phục... nên việc định hình và định hướng trong việc bảo tồn kiến trúc, văn hóa đồng thời với xây dựng phát triển gặp nhiều khó khăn.

- Công tác thi tuyển, tuyển chọn, thẩm định kiến trúc công, công cộng còn ít dẫn đến chất lượng các công trình kiến trúc này có tính thẩm mỹ chưa cao, chất lượng công trình chưa tương xứng với yêu cầu về sử dụng và nguồn vốn đầu tư.

- Kiến trúc nhà ở đóng góp lớn vào việc xây dựng bộ mặt đô thị và nông thôn. Tuy nhiên, hình thức kiến trúc còn lộn xộn, lai căng. Riêng nhà ở khu vực nông thôn xây dựng với tốc độ nhanh, tự phát, sự giám sát quản lý từ phái nhà nước kém hiệu quả do nhà ở khu vực nông thôn được miễn cấp giấy phép xây dựng, dẫn đến kiến trúc khu vực nông thôn mất dần bản sắc; nhà ống, nhà phố xuất hiện... ảnh hưởng lớn đến không gian sống, kiến trúc đặc thù khu vực nông thôn.

- Hạ tầng kỹ thuật, hạ tầng xã hội chưa tương xứng với tốc độ phát triển dân cư, đô thị, thiếu các trung tâm dịch vụ thương mại – du lịch có quy mô lớn để hỗ trợ, thúc đẩy Kiến trúc phát triển qua đó làm động lực để khai thác phát triển tiềm năng du lịch và công nghiệp của tỉnh.

- Quá trình đô thị hóa chậm do nguồn lực đầu tư còn hạn hẹp, xuất phát điểm của các đô thị và thực tế phát triển kinh tế - xã hội khu vực miền núi còn hạn chế. So với yêu cầu về tiêu chí phân loại đô thị, thì công tác đầu tư cho hạ tầng kỹ thuật, hạ tầng xã hội đô thị vẫn chưa đáp ứng được yêu cầu. Bên cạnh đó, việc thu hút các nguồn lực cho đầu tư phát triển đô thị từ các nguồn lực bên ngoài thông qua các nguồn vốn ODA, ADB đầu tư cho các công trình hạ tầng kỹ thuật đầu mối (cấp nước, thoát nước, xử lý chất thải rắn sinh hoạt...) còn hạn chế.

III. Đề xuất kiến nghị

- Hướng dẫn thực hiện công tác xây dựng Quy chế quản lý kiến trúc (theo Luật Kiến trúc);

- Tạo điều kiện cho địa phương tiếp cận các dự án cải thiện môi trường, kiến trúc đô thị từ các chương trình mục tiêu quốc gia; nguồn vốn hỗ trợ việc xây dựng các nguồn vốn ODA trong các lĩnh vực cấp nước, thoát nước và xử lý nước thải đô thị, xử lý chất thải rắn đô thị. Quan tâm đến các chương trình hỗ trợ kỹ thuật phát triển nguồn nhân lực, nhằm đào tạo nâng cao năng lực quản lý quy hoạch, kiến trúc đô thị cho lực lượng cán bộ, công chức các cấp của tỉnh trong các lĩnh vực phát triển đô thị ứng phó với biến đổi khí hậu.

Sở Xây dựng báo cáo nội dung như trên, kính đề nghị Bộ Xây dựng xem xét, tổng hợp./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- UBND tỉnh (b/c);
- Lãnh đạo Sở;
- Lưu: VT; QHKT&PTĐT (Th-2b).

**KT GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Trần Ngọc Lâm